

Protokoll styrelsemöte för vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tygeån fredagen den 23 augusti 2019

Plats: Kommunhuset i Tomelilla, lokal Dubbelgöken

Närvarande: Per Håkanson Tomelilla kommun (ordinarie), Gunilla Andersson Ystads kommun (ordinarie, lämnade mötet efter punkt 8), Thomas Quist Sjöbo kommun (ordinarie), Jan Friheden Sjöbo kommun (ersättare), Peter Boström Tomelilla kommun (ersättare), Christian Nегendanck Högestad och Christinehofs Förvaltnings AB (ordinarie), Hans Fischlein Ystadortens fiskevårds- och sportfiskeförening (ordinarie), Lisa Kvarnbäck Simrishamns kommun (ersättare).

Adjungerade tjänstemän: Maria Adolfsson Simrishamns kommun, Eva Nielsen Osterman Sjöbo kommun, Pia Fröjd Sjöbo kommun, Henrik Uthas Ystads kommun, Andrea Nowag Ystads kommun, Vibeke Lirås Länsstyrelsen.

Särskilt inbjuden: Anders Eklöv, Eklövs fiskevård.

1. Ordförande Per Håkanson hälsade alla välkomna och öppnade mötet
2. Val av justerare
Beslut: Christian Nегendanck utsågs till justerare.
3. Godkännande av dagordning
Dagordningen ändrades med tillägg av följande punkter:
Punkt 11: vattenrådet som remissinstans
Punkt 12: Vattenrådets LOVA-projekt 2015 om åtgärdsbehov och åtgärdsförslag
Punkt 13: Ändring av vattenrådets stadgar
Punkt 14: Avvikande analysresultat i Lunnarpsbäcken
Punkt 15: Publicering av dagens protokoll med styrelsemedlemmars namn på hemsidan
Beslut: Den nya dagordningen med tillägg av fem punkter godkändes.
4. Föregående mötesprotokoll
Föregående mötesprotokoll lades till handlingarna.
5. Hemsidan
Valentina Zülsdorff informerade hela styrelsen per mail när den nya hemsidan lanserades. Alla har varit inne på sidan.
Diskussion fördes om namn på styrelsemedlemmar ska läggas ut på hemsidan.
Beslut: Namn på styrelsemedlemmar och vilken organisation man representerar läggs ut på hemsidan.

Diskussion fördes om styrelse- och stämmoprotokoll ska läggas ut på hemsidan.

Beslut: Styrelse- och stämmoprotokoll läggs ut på hemsidan.

Thomas Quist informerade i samband med denna punkt om att man i Kävlingeåns vattenråd vid varje möte godkänner att namn skrivs ut i samband med att protokoll läggs ut.

Diskussion fördes om protokoll från styrgrupp- och referensgruppsmöten i projektet Österlens sköna vattendrag ska läggas ut på hemsidan och om det ska finnas en lista på ledamöterna i styrgruppen respektive referensgruppen.

Beslut: Protokoll från styrgrupps- och referensgruppsmöten liksom en lista över de personer som ingår i de olika grupperna ska läggas ut under projektet Österlens sköna vattendrag.

Diskussion fördes om inkomna remisser ska läggas ut på hemsidan.

Beslut: inkomna remisser läggs inte ut på den offentliga sidan utan hanteras på sidan med medlemsinlogg. Svaren blir dock offentliga när de blir en bilaga till ett styrelseprotokoll.

Det fördes en diskussion om hur kommande aktiviteter ska presenteras på hemsidan. De kan t ex ha en egen kolumn bredvid "nyheter" och "senaste" eller läggas under nyheter.

Beslut: kommande aktiviteter, t ex inom projektet Österlens sköna vattendrag, måste visas tydligt med plats, datum och tid. Det måste även vara tydligt om aktiviteten gäller alla intresserade eller riktar sig till vissa intressegrupper och om det är en föreläsning, en workshop eller ett möte.

Sammanfattning av önskemål om ändringar av hemsidan:

- Kartan bör göras större, t ex genom att loggan flyttas in i kartan.
- Om man klickar på kartan bör kartan ta upp hela skärmen, det bör då finnas en knapp med "tillbaka" så att man lätt kommer tillbaka till den ursprungliga startsidan.
- Det bör finnas en knapp med "tillbaka" när man är på en extern sida, t ex SLU.
- Går det att göra något så att man enklare kan hoppa tillbaka från en rapport långt ner på sidan till övre delen utan att scrolla?
- Lägg in en länk till gällande stadgar under "om vattenrådet".
- Ny punkt i menyraden: styrelsen. Här läggs namn på styrelsemedlemmar och vilken organisation man representerar men inga andra kontaktuppgifter.
- Ny punkt i menyraden: protokoll. Här läggs styrelse- och stämmoprotokoll.

Beslut: Andrea Nowag vidarebefordrar önskemålen till webbmaster Richard Nilsson.

Övrigt angående hemsidan

Vibeke Lirås har gamla rapporter från 1982 och framåt som också kan läggas ut på hemsidan under rapporter.

Om pdf-er taggas med olika sökord hittar sökfunktionen dessa.

Fråga från Maria Adolfsson i samband med hur avrinningsområdet visas på hemsidans karta:

Rinner vattendraget som ger översvämningar i Borrby in i Kabusaån (Tuvebäcken)? Borrby ser enligt kartan inte ut att tillhöra Kabusaåns avrinningsområde vilket i så fall bör rättas till. Thomas Quist menar att en del vatten bör rinna via Sandbybäcken ut i havet men en del kanske går genom Borrby tuvor och vidare till Tuvebäcken.

6. Avtal med webbmaster Richard Nilsson

Beslut: ett avtal med webbmaster Richard Nilsson ska upprättas.

Tjänstemännen får i uppdrag att ta fram andra avtal som man kan utgå från. Thomas Quist poängterar att vattenrådet ska äga källkoderna.

7. Redogörelse för inlämnad återrapportering till vattenmyndigheten samt beslut om nytt avtal

Andrea Nowag redogjorde för den återrapportering som lämnats in till Vattenmyndigheten för södra Östersjön samt nytt avtal med Vattenmyndigheten eftersom sekreterarskapet nu övergått från Tomelilla kommun till Ystads kommun.

Beslut: styrelsen beslutar om nytt avtal med Vattenmyndigheten.

8. Höstens aktiviteter i projektet Österlens sköna vattendrag

Eftersom projektledaren Valentina Zülsdorff var frånvarande (semester) redogjorde Andrea Nowag för projektets planerade aktiviteter under hösten.

Frågor som kom upp:

- Ingick samarbete med miljöförbundet i projektbeskrivningen?
- Hur går information om mötena ut? Det är lämpligt om det går riktad information till fastighetsägarna intill ett berört vattendrag inför en workshop.
- Det borde stå vem workshopen riktar sig till. Är det specifikt till markägare eller även andra intressenter?
- Vad står rubriken "Enskilda avlopp och gödsel" för, är det ett internt eller offentligt möte eller en workshop?

Frågorna tas med till nästa styrelsemöte då Valentina kommer att delta.

9. Alice Nicolle, Länsstyrelsen Skåne, om en extrasatsning för åtgärder mot övergödning i nordvästra och sydöstra Skåne med resurser för planering av våtmarker
Alice var förhindrad, Vibeke Lirås ersatte med mycket kort varsel.

Länsstyrelsen har fått extrapengar, sydöstra Skåne är särskilt utpekad. Länsstyrelsen har en konsult som är upphandlad, de kan besöka intresserade markägare. Vibeke rekommenderade att ta kontakt med Alice om vattenrådet planerar åtgärder mot övergödning. Alice hjälper till med kontakter. Om ett projekt är intressant ur Länsstyrelsens synpunkt går det även att söka projekteringsmedel hos Länsstyrelsen.

10. Anders Eklöv, Eklövs fiske- och fiskevård, om möjliga åtgärder utifrån fiskevårdsplaner

Målet med fiskevård är att återskapa det naturliga utseendet hos ett vattendrag. Naturligt utseende finns på ett fåtal platser i Skåne, t ex nedre delen av Örupsån och några platser vid Trydeån t ex upp- och nedströms Fåglasång. Naturliga vandringshinder ska finnas kvar, där skapas inga fiskvägar. Det som har påverkat vattendragen mycket är dikning och rensning (som kan göras mer miljövänligt), föroreningar (här går det framåt med hårdare krav på industrier och reningsverk men fortfarande finns mycket kväve och fosfor i vattendragen) och vandringshinder i form av kvarnar, möllor och vattenkraftverk.

Anders rekommenderar följande åtgärder generellt:

- Öppna upp de små vandringshindren som är på upp till 1 meter
- Biotopvård på dikade och rensade partier, max 500 kvm genom anmälan till Länsstyrelsen. Större areal kräver tillstånd från mark- och miljödomstolen.
- Bredare skyddszoner. Bidrag fås för 6 meter men ca 12 m krävs för att det ska vara effektivt, gärna i kombination med tvåstegsdike, antingen ensidigt eller tvåsidigt. På sikt kommer vattendraget att meandra i fåran och svämplanet.
- Återställning av vattenbiotop, meandring
- Trädplantering
- Öppna upp kulvertar
- Våtmarker
- Kontroll av vattenkvaliteten
- Reningsverk
- Enskilda avlopp

Anders påpekar att det är viktigt att alltid ta kontakt med dikningsföretag och markägare. Han anser vidare att vattenrådet bör koncentrera sig på ett eller två projekt, inte många spridda.

I Trydeån skulle man kunna titta på Stenbybäcken (anmärkning: Tomelilla kommun har ett LOVA-projekt i Stenbybäcken som Charlotte Lindström startade, projektet är inte avslutat), Rödjebäcken eller Snavabäcken. I Norre å vid Glemmingebro har Anders delat in ån i segment i fiskevårdsplanen med förslag på åtgärder.

Anders fullständiga presentation biläggs detta protokoll.

11. Vattenrådet som remissinstans

Enligt vattenrådets stadgar ska vattenrådet vara remissinstans och har även historiskt fått remisser. Det finns ett aktuellt ärende där ett lantbruksföretag lägger en stor (ca 60-70 meter i diameter och 6 meter djup) urinbrunn ca 100 meter från Nybroån. Vattenrådet har inte fått ärendet på remiss.

Beslut: Per Håkanson kontaktar miljöförbundet för att fråga varför vattenrådet inte har fått ärendet på remiss.

Ystadortens fiskevårds- och sportfiskeförening har fått en remiss om att Dikningsföretaget Örupsåns nedre del nr 1, nr 2 och nr 3 vill göra en rensning. Vattenrådet har inte fått denna remiss.

Beslut: Andrea tar kontakt med Länsstyrelsen för att höra varför vattenrådet inte fått remissen.

Resultat: Det är Naturvårdsingenjörerna som för dikningsföretagets räkning har kontaktat Ystadortens fiskevårds- och sportfiskeförening. Det finns inget officiellt ärende hos Länsstyrelsen än, därför har vattenrådet inte fått någon remiss.

12. Vattenrådets LOVA-projekt 2015 "Åtgärdsbehov och åtgärdsförslag för Nybroån, Kabusaån och Tygeån"

Vattenrådet genomförde under 2015 ett LOVA-projekt där all tillgänglig information som fanns hos kommunerna, såväl digitalt som analogt, sammanställdes. Det finns dels en skriven rapport och dels ett GIS-skikt med resultatet. GIS-skiktet är för tillfället bara tillgängligt i Tomelilla kommun eftersom kommunerna har olika GIS-system. Frågan ställdes om styrelsen önskar ta del av rapporten.

Beslut: Andrea skickar ut rapporten till styrelsen och Anders Eklöv.

13. Ändring av vattenrådets stadgar

Vattenrådets stadgar bör ses över för att kunna genomföra konkreta projekt.

Beslut: Vattenrådets stadgar ska ses över av en grupp bestående av Per Håkanson, Thomas Quist, Hans Fischlein, Maria Adolfsson och Andrea Nowag så att det blir möjligt för vattenrådet att genomföra konkreta projekt.

14. Avvikande analysresultat i Lunnarpsbäcken

Analysresultaten för Lunnarpsbäcken avviker från övriga analysresultat i flera årsrapporter. Förslag att söka LOVA-bidrag för att utreda orsaken. Sista dag att söka LOVA-bidrag hos Länsstyrelsen är alltid den 1 december.

Beslut: Underlag för en ansökan tas fram av de adjungerade tjänstemännen till nästa styrelsemöte den 25 oktober.

15. Publicering av dagens protokoll med styrelsemedlemmars namn på hemsidan

Ordförande ställde frågan om det är ok att lägga ut dagens styrelseprotokoll på hemsidan med namn.

Beslut: Styrelsen godkände att namn skrivs ut i protokollet inför publicering på hemsidan.

16. Övrigt

Fråga: På ett allmänt möte där Samverkan Hanöbukten deltog meddelades att projektet Österlens sköna vattendrag är medlem i Samverkan Hanöbukten. Enligt uppgift önskar organisationen Samverkan Hanöbukten inte någon inblandning av kommuner eller Länsstyrelse i sin verksamhet och kommunerna i sydöstra Skåne är delaktiga i Österlens sköna vattendrag.

Svar från ledamöter i styrgruppen: Österlens sköna vattendrag vill samverka med Samverkan Hanöbukten men ledamöterna ställde sig undrande till att Österlens sköna vattendrag skulle vara medlem. Frågan tas upp igen på nästa styrelsemöte när projektledaren kommer att delta.

Fråga: Är den planerade filminspelningen en del av projektet Österlens sköna vattendrag? Om ja, vilken pott tas pengarna för arbetstiden ifrån, LEADER-potten eller kommunpengarna? Samma fråga gäller den planerade aktiviteten "gödsel och enskilda avlopp"?

Svar: Frågan tas upp igen på nästa styrelsemöte när projektledaren kommer att delta.

Fråga: Ystadortens fiskevårds- och sportfiskeförening har fått en remiss från Länsstyrelsen angående en planerad våtmark intill Nybroån i Köpingebro, vid äldreboendet Vigavägen. Varför har inte detta projekt lämnats som förslag till konkreta projekt till Österlens sköna vattendrag?

Svar: Ansökan om LOVA-bidrag skickades in till Länsstyrelsen i slutet av 2017, dvs långt innan det blev aktuellt för Österlens sköna vattendrag att påbörja ett konkret åtgärdsarbete.

Hans Fischlein väcker frågan att alla enskilda åtgärder hos kommun och olika markägare bör samordnas på något sätt. Styrelsen anser att det vore rimligt men det är oklart var ansvaret för den samordningens ska ligga, hos vattenrådet, hos Vattenmyndigheten, hos Länsstyrelsen?

2019-08-30

Henrik Uthas o Eva Nielsen Osterman har varit på webinarium "Tillsyn i fält" med utgångspunkt i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för systematisering av tillsynen och uppföljningen av besprutning med växtskyddsmedel. Besprutningsmedel i vattendragen har sjunkit under 1990-talet men nu stiger halterna igen.

Information lämnades om att styrgruppen för Österlens sköna vattendrag på sitt möte den 12 augusti 2019 beslutade om att samordna mötena. Referensgruppen (= styrelsen för Österlens vattenråd och styrelsen för vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tygeån) för projektet Österlens sköna vattendrag kommer att ha möte kl 8.30-10 den 25 oktober 2019. Därefter kommer respektive vattenråd att ha separata styrelsemöten kl 10-12.

17. Nästa möte är den 25 oktober 2019 kl 10-12 i Tomelilla kommunhus.
18. Per tackade för engagemanget och förklarade mötet för avslutat.

Per Håkanson, ordförande

Andrea Nowag, sekreterare

Christian Negendanck, justerare